	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

Bölüm Adı	İlahiyat			Güncelleme Tarihi	15/09/2026
Dersin Kodu	**Dersin Adı**	**Dersin Türü**	**Yıl**	**Yarıyıl**	**AKTS**
İİLF2052022371	TEFSİR USULÜ	ZORUNLU	2	3	3

Dersin Seviyesi		
Lisans		
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)	**Haftalık Uygulama Saati**	**Haftalık Laboratuvar Sayısı**
2	0	0

Öğrenim Türü
Örgün
Eğitim Dili
Türkçe
Dersin Amacı
Kur'ân'ın doğru bir şekilde anlaşılabilmesi ve yorumlanabilmesi için gerekli olan ilimler hakkında bilgi vermek.
Dersin Ön Koşulu Olan Dersler
Yok
Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler
Yok
Dersin İçeriği
Kur'an-ı Kerim'in doğru anlaşılabilmesi için bilinmesi gereken ilimler.
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar
Yok
Staj Durumu
Yok

Ders Kitabı / Malzemesi*	
1	Cerrahoğlu, İsmail. *Tefsir Usulü.* Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1989.
2	GÜL, Ali Riza – KARATAŞ, Ali (Ed.) *Tefsir Usulü*. İstanbul: Lisans Yayıncılık San.ve Tic. Ltd. Şti., 2020
3	
4	
5	
6	

İlave Kaynak(lar)*	
1	Suyutî, *el-İtkân fî Ulumi'l-Kur'ân,*1974.
2	İslam Ansiklopedisi İlgili Maddeleri.
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri/Görevlileri
Dr. Öğrt. Üyesi Orhan İYİBİLGİN
Ders Asistanı/Asistanları

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**	
ÖÇ-1	Kur'ân'ın lafzıyla, anlamıyla ve tarihi boyutlarıyla ilgili Kur'ân ilimlerini öğrenir
ÖÇ-2	Kur'ân'ın günümüzde doğru bir şekilde anlaşılması ve yorumlanması hakkında bilgi edinir
ÖÇ-3	Kur'an ayetlerinin doğru yorumlanması için gerekli ilimleri bilir
ÖÇ-4	Kur'an'ın yanlış yorumlarının farkına varır
ÖÇ-5	Kur'an'ı doğru yorumlar
ÖÇ-6	

HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ

Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler: Bilgi	Beceri	Yetkinlik	Kaynaklar ***
1.	Nüzûl Sebepleri	Sebeb-i Nüzûl kavramını açıklar.	x			➢ GÜL, 2020,234-244.
		Nüzûl sebeblerinin Kur'ân'ı doğru anlamaya katkısını bilir.	x			
		Nüzûl sebeblerini bilmenin önemine dair örnekler verir.			x	
		Vahyin geliş şekillerine göre hangi ayetlerin nasıl gelmiş olabileceğini ifade eder.			x	
2.	Nâsih-Mensûh	Nâsih-Mensûh kavramlarını açıklar.	x			➢ Cerrahoğlu, 1989, 122-128.
		Neshin imkanı ve çeşitlerini sayar.		x		
		Neshi kabul edenlerle karşı çıkanların delillerini değerlendirir.			x	
3.	Muhkem-Müteşâbih	Muhkem-Müteşâbih kavramlarını açıklar.	x			➢ Cerrahoğlu, 1989, 128-134.
		Müteşâbih çeşitlerini sayar.		x		
		Müteşâbih ayetler konusunda alimlerin görüşlerini bilir.			x	
4.	Mukattaa Harfleri; Kur´ân´ın İ´cazı	Mukattaa Harfleri ve Kur´ân´ın İ´cazı kavramları ile neyin kasdedildiğini bilir.	x			➢ Cerrahoğlu, 1989, 134-148.
		Mukattaa Harfleri konusunda alimlerin görüşlerini açıklar.		x		➢ GÜL, 2020, 158-160.
		Kur´ân´ın İ´caz yönlerini sayar.		x		
5.	Ğaribu'l-Kur'ân	Ğaribu'l-Kur'ân kavramını açıklar.	x			➢ Cerrahoğlu, 1989, 151-159.
		Ğaribu'l-Kur'ân'a dair örnekler verir.		x		
		Kur'ân'da ğğarib kelimelerin bulunmasının Arapça olmasına etkisini açıklar.			x	
6.	Kasasu'l-Kur'ân	Kasasu'l-Kur'ân kavramını açıklar.	x			➢ GÜL, 2020, 228-234.
		Kur'ân'daki kıssa çeşitlerini sayar örnek verir.			x	
		Kur'ân'da kıssa uslübu kullanılmasının hikmetlerini değerlendirir.			x	
7.	Vucûh ve Nezâir	Vucûh ve Nezâir kavramlarını açıklar.	x			➢ GÜL, 2020,61-69.
		Nezâir konusundaki farklı görüşleri bilir.		x		
		Vucûh ve Nezâire dair örnekler verir.			x	
8.	**Ara Sınav Haftası** Ara sınav; ilk 7 hafta işlenen konuları ve hedefleri kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme araçlarıyla gerçekleştirilecektir.					
	Ara sınav değerlendirilmesi	**Sınav %**: 100 / **Ödev %**: -	**Oranlar, ders sorumlusu öğretim elemanı tarafından belirlenerek yandaki tabloya işlenir.**			
9.	Fedâilu'l-Kur'ân, Ayet ve Sûreler Arası Münasebet	Fedâilu'l-Kur'ân, Ayet ve Sûreler Arası Münasebet kavramlarını açıklar.	x			➢ Cerrahoğlu, 1989, 201-209.
		Kurân'ın faziletlerine dair rivayetleri değerlendirir.		x		
		Ayet ve Sûreler Arası Münasebet yönlerini açıklar.			x	

10.	Kur´ân´da Yeminler; Müşkilü´l-Kur´ân	Kur´ân´da neden yemin bulunduğu, yeminin kısımları ve bazı yeminlerin başında ﻭ bulunmasının sebeplerini açıklar.	x			➢ Cerrahoğlu, 1989, 168-171, 179-182.
		Müşkilü´l-Kur´ân kavramını açıklar.		x		
		Müşkilü´l-Kur´ân'a örneklerler verir.		x		
11.	Mübhemâtü´l-Kur´ân	Mübhemâtü´l-Kur´ân kavramını açıklar.	x			➢ GÜL, 2020,74-80.
		Kur'ân'da mübhem kelimeler bulunmasının sebeplerini açıklar örnekler verir.			x	
12.	Kur´an´da Tekrarlar	Tekrar kavramını bilir bu konuda alimlerin görüşlerini açıklar.	x			➢ GÜL, 2020,190-194.
		Kur'ân'da tekrar çeşitlerini sayar örnek verir.	x			
13.	Amm has mutlak mukayyed	Amm has mutlak mukayyed kavramlarını açıklar.	x			➢ GÜL, 2020,283-292.
		Amm has mutlak mukayyede örnekler verir		x		
		Amm has mutlak mukayyed lafızların Kur'an'ı anlamaya etkisini açıklar.				
14.	Meseller, Hakikat ve Mecaz	Mesel, Hakikat ve Mecaz kavramlarını açıklar.	x			➢ Cerrahoğlu, 1989, 174-182.
		Mesel çeşitlerini bilir.	x			
		Hakikat ve Mecaz konusunda alimlerin görüşlerini sayar.		x		
15.	Ayet ve Surelerin tertibi; Mekki ve Medeni Sureler; İlk ve son nazil olan ayetler	Mekki ve Medeni kavramları zaman, mekan ve muhatablara göre tanımlar.	x			➢ Cerrahoğlu, 1989, 55-62
		Tevkîfilik kavramını açıklar.	x			
		İlk ve son nazil olan ayetleri, Mekkî ve Medenî sure ve ayetlerin özelliklerini bilir.	x			

Yarıyıl Sonu Sınavı Haftası

- Yarıyıl sonu sınavı; ilk 7 hafta işlenen konuların %25'ini, ara sınav sonrası işlenen konuların %75'ini kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme aracıyla gerçekleştirilecektir.

Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler

Öğrenci Sorumlulukları:

1. Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması.
2. Öğrencilerin aktif katılım sağlamaları için ilgili haftanın konusuna ilişkin kaynakları okuması.
3. Derse devama ilişkin sınırın aşılmaması.
4. Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması.

Ödevler

Konusu:

Açıklama:

Son Teslim Tarihi:

Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%):

Ders Değerlendirme		
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	Adet	Değer
Ara Sınav	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri	Adet	Değer
Final Sınavı	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		%40
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		%60
Toplam		%100

Ders İş Yükü			
Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yükü (Saat)
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Derse Katılım	14	2	28
Bireysel Çalışma	10	1	10
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	4	2	8
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	6	3	18
Okuma	5	1	5
Toplam İş Yükü (Saat)			71
AKTS (Toplam İş Yükü/30)			2.36

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

Program Çıktıları (PÇ) ile Tefsir Tarihi Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Öğretim Çıktıları / Program Çıktıları	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÇ1) Kur'an'ı ve ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	5	5	5	5	5		
PÇ2) Hadis ve ilgili konularını bilir anlar ve yorumlar.	4	4	2	3	5		
PÇ 3) Hz. Peygamberin hayatıyla ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	4	4	2	3	5		
PÇ 4) Temel İslami İlimlerle ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	5	5	5	5	4		
PÇ 5) Türk ve İslam tarihi, sanatları ile ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	1	1	1	1	1		
PÇ 6) Felsefe ve din bilimleri konularıyla ilgili bilgileri değerlendirme ve yorumlayabilme yeteneğine sahip olur.	1	1	2	2	2		
PÇ 7) İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır.	4	4	3	3	4		
PÇ 8) İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur.							
PÇ 9) Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. Disiplinler arası bakış açısı ile değerlendirme yapabilir.	4	4	2	2	2		
PÇ 10) Türkçeyi güzel ve doğru kullanır ve konuşur. Hitabet sanatının inceliklerini bilir ve uygular.	5	5	4	3	4		
PÇ11) Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur.	2	2	3	2	2		
PÇ 12) Formasyonunun gerektirdiği kurumlara ve faaliyetlere iştirak ve intibak eder. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası dini, kültürel ve sosyal politikalarının geliştirilmesinde aktif rol üstlenebilir.	2	2	4	2	3		
PÇ 13) Bilgi birikimini uygulama ve eğitim-öğretim alanına taşıyabilir ve farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanabilir.	2	2	1	2	1		
PÇ 14) Yaşayan dünya dinleri ve dinî akım mensuplarıyla iletişim kurup, aracı roller üstlenip, bir arada yaşamaya yönelik ortak projeler üretebilir.	2	2	2	2	2		
PÇ 15) Yaşam boyu öğrenme, öğretme ve kendini geliştirme alışkanlığı kazanır.	5	5	2	2	2		
PÇ 16) Mesleki dil ve terminolojiye hâkim olur. Arapça, Osmanlıca ve Batı dillerinde yazılmış kaynakları ve metinleri okuyup değerlendirebilir. Yerli ve yabancı meslektaşlarıyla bilimsel ve kültürel iletişim kurabilir.	1	1	2	5	3		
PÇ 17) Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, kültürel, dinî değerler ve mesleki etik ilkelere uygun davranır Bilgisiyle örtüşen davranışlar sergileyerek topluma örnek olma şuuruyla hareket eden iyi bir insan ve vatandaş olur. Beşeri münasebetlerinde ve iletişiminde gerekli özelliklere sahip olur ve sosyal ilişkileri olumlu düzeyde yürütebilir.	5	5	4	4	2		
PÇ 18) Dini konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirme, sorunlara yazılı ve sözlü olarak çözüm önerileri sunma becerisi kazanır.	1	1	2	2	1		
PÇ 19) Dinî konularda uzman kişilerle bilgi alışverişinde bulunma ve tartışma becerisine sahip olur.							
PÇ 20) İlahiyat alanındaki sorunları dinî temel kaynaklardan hareketle tanımlar ve gerektiğinde bireysel ve ekip halinde çalışarak çağdaş sorunlara bilimsel ve objektif alternatif çözümler üretebilir.	4	4	1	1	2		

	Ders İzlence Formu	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Sayfa:	

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile Tefsir Tarihi Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Öğretim Çıktıları / Programa Özgü Ölçütler	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma							
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma	3	2	3	1	1		
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme							
PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma	3	3	4	4	3		
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma	2	2	3	4	2		
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	4	3	2	2	2		
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma							
PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma							
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 14 İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	2	2	2	1	1		

Açıklamalar:

* Kaynaklar İSNAD atıf sistemin kaynakça yazım usulüne göre yazılacaktır.

** İlave öğrenme çıktısı yazmak için satır açabilirsiniz.

***Kaynaklar İSNAD metin içi atıf gösterme usulüne göre yazılacaktır.

****Ders sorumlusu öğretim elemanının gerekli görmesi durumunda dersin içerik ve hedeflerine uygun ölçme ve değerlendirmeye esas olacak ödev/ödevler verebilir.